

ontwikkeling · beheer · natuurkwaliteit

o+bn Veldwerkplaatsen

Aanmelden | Afmelden | Bekijk deze nieuwsbrief in uw browser | 2015 nr. 5

27 mei: Herstel van beekecosystemen door herintroductie van beekfauna

Nog enkele plaatsen beschikbaar!

Locatie: Heelsumse beek

Spreekers: Ralf Verdonshot (Alterra), Pieter Beelen (Sportvisserij Nederland), Arthur de Bruin (RAVON)

Veel soorten die kenmerkend zijn voor laaglandbeken van een goede ecologische kwaliteit, zijn ondanks beekherstel nog niet teruggekeerd. Vaak hebben deze soorten een beperkt verspreidingsvermogen en zijn door habitatvernietiging en vervuiling ook nog eens teruggedrongen in kleine, geïsoleerde populaties. Het ontbreken van soorten remt verder ecologisch herstel van een beek. De reden hiervoor is de belangrijke rol die fauna speelt in het functioneren van beekecosystemen. Zo breken de larven van veel beekinsecten grote hoeveelheden blad af dat elke herfst in de beek valt en spelen beekvissen als toppredatoren een belangrijke rol in het voedselweb van de beek. Ter bevordering van het functioneren van een beekstelsel, kan herintroductie als herstelmaatregel worden overwogen, zodat bepaalde missende schakels in het ecosysteem worden hersteld of bestaande functies worden versterkt. Om de noodzaak van herintroducties van beekfauna toe te lichten, wordt er een veldwerkplaats georganiseerd. In deze veldwerkplaats worden herintroducties van fauna met een link naar beekdalen belicht en bezoeken we de Heelsumse beek om herintroducties in de praktijk te zien.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. [Aanmelden](#), o.v.v. 'herintroductie beekfauna'.

4 juni: Herstel van akkers in het heidelandschap

Nog enkele plaatsen beschikbaar!

Locatie: De Hoge Veluwe

Spreekers: Joost Vogels (Stichting Bargerveen), Roland Bobbink (B-ware), Peter Verbeek (Natuurbalans) en Richard van de Vegte (de Hoge Veluwe)

Heidegebieden waren vroeger geen op zichzelf staande natuurgebieden, maar vormden samen met rijkere bodemtypen zoals groenlanden en bouwland een heidelandschap. Tegenwoordig liggen de nog bestaande heidegebieden als beschermde eilanden in een zee van intensief agrarisch gebied. Veel karakteristieke faunasoorten van heidelandschappen gaan nog steeds achteruit in verspreiding. Een van de oorzaken hiervoor kan mogelijk gevonden worden in het wegvallen van deze landschappelijke verbondenheid. Een groeiend aantal beheerders experimenteert daarom met tijdelijke beakkering van kleine perceeltjes in of direct grenzend aan heideterreinen, met als doel de aan het heidelandschap verbonden diersoorten een grotere

overlevingskansen te geven en karakteristieke akkeronkruiden terug te laten keren. Hoe pak je dit aan en wat levert het daadwerkelijk op? In deze veldwerkplaats wordt een overzicht gepresenteerd.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. [Aanmelden](#), o.v.v. 'akkers heidelandschap'.

10 juni: Natuurontwikkeling in het Hunzedal

Locatie: café 't Keerpunt in Spijkerboor (Drenthe).

Sprekers: Uko Vegter (Het Drentse Landschap) en Michel Krol (Groninger Landschap) e.a.

Deze veldwerkplaats geeft aandacht aan de natuurontwikkeling in het Hunzedal. In 1995 vonden Het Drentse Landschap en Het Groninger Landschap elkaar in een ambitieus plan: de Hunzevisie. De visie legde de lat hoog: het Hunzedal moest weer een zo natuurlijk mogelijk beekdal worden. Die visie begint nu realiteit te worden. Tussen de bron en de stad Groningen ligt 3.000 hectare nieuwe natuur. De beekdalgronden hebben zich ontwikkeld tot spectaculaire natte natuur, waar mensen volop van kunnen genieten. Waterplanten keren er terug, moerasvogels en bevers voelen zich thuis. Deze veldwerkplaats wordt ingeleid door een lezing over de gebiedsontwikkeling van het Hunzedal, de Hunze-visie van 1995 tot 2030 en succes- en faalfactoren. Vernatting, voedingsstoffen, veenvorming en vogelbevolking van het Zuidlaardermeergebied komen aan bod en de toekomst van de Hunze in Groningen. Tevens wordt de Hunzefilm vertoond. Het veldbezoek in de middag aan het Annermoeras focust zich op natuurontwikkeling, waterberging en bevers. Daarna wordt bij de Oeverpolder vernatting en ontwikkeling van de vogelbevolking (Zeearend, Witwangstern) laten zien.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. [Aanmelden](#), o.v.v. 'Hunzedal'.

16 juni: Stikstofkringloop in kalkrijke en kalkarme duinbodems

Locatie: Amsterdamse Waterleidingduinen

Sprekers: Annemieke Kooijman (UvA), Jaap Bloem (WUR), Gerard Jagers op Akkerhuis (WUR) en Yuki Fujita (KWR)

In veel duingebieden is de hoge stikstofdepositie een probleem voor een gunstige staat van instandhouding. Onduidelijk is in welke mate deze atmosferische stikstof wordt vastgelegd in de bodem. Voor het beheer is het belangrijk meer inzicht te krijgen hierin en in de rol van het bodemleven. Wat zijn de verschillen tussen kalkrijke en kalkarme duinbodems wat betreft levensgemeenschappen in de bodem en stikstofbeschikbaarheid? Wat zijn de implicaties voor de effectiviteit van plaggen? Tijdens presentaties en een veldbezoek aan de Amsterdamse Waterleidingduinen, wordt antwoord gegeven op onder andere deze vragen.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. [Aanmelden](#), o.v.v. 'stikstofkringloop duinbodems'.

23 juni: De ecologie van stroomdalgraslanden

Locatie: Vreugderijkerwaard

Sprekers: Suzanne Rotthier (WUR), Ruben Kluit (Natuurmonumenten) en Piet Schipper (Staatsbosbeheer)

Droge stroomdalgraslanden zijn kenmerkend voor het riviereengebied. Het oppervlak en de kwaliteit zijn echter sterk achteruitgegaan de laatste jaren. Om het beheer te optimaliseren, is goed begrip van de standplaatsomstandigheden nodig. Zo heeft zandafzetting een grote invloed op de vegetatiesamenstelling van stroomdalgraslanden: het gaat verzuring tegen en mogelijk tevens verzuuring. Tijdens deze veldwerkplaats komen de ecologie en het beheer van stroomdalgraslanden aan bod en specifiek het

beheer in de Vreugderijkerwaard. 's Middags bezoeken we het gebied en kijken we naar het effect van zandafzetting en overige standplaatscondities op de verspreiding van een aantal stroomdalgraslanden.

Kijk voor het [programma](#) van deze veldwerkplaats in de agenda op onze website. [Aanmelden](#), o.v.v. 'stroomdalgraslanden'.

Jaarprogramma 2015

Hieronder presenteren we de thema's die in het najaar op de agenda komen. Via deze nieuwsbrief houden wij je voortdurend op de hoogte van nieuwe details, zoals data, locaties en inhoudelijke programma's.

- Overlast van steekmuggen en knutten bij natuurontwikkeling
- Beekherstel in combinatie met natte landbouw rond de Hagmolenbeek
- Natuurlijk peilbeheer in laagveenmoerassen
- Kansen voor verbrakking van laagveengebieden
- Venherstel en -beheer met de vennensleutel
- Handreiking voor het beheer van landschapselementen buiten natuurgebieden
- Herstel en beheer van ijzerrijke venen

De infobladen (verslag en achtergrondinformatie) van de reeds gehouden veldwerkplaatsen verschijnen op www.veldwerkplaatsen.nl

ontwikkeling · beheer · natuurkwaliteit
o+bn

Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE)

Princenhof Park 9
3972 NG Driebergen-
Rijsenburg
Telefoon: 0343-745250
E-mail: info@vbne.nl
Twitter: [@vbne_](https://twitter.com/vbne_)
www.vbne.nl

De veldwerkplaatsen worden in opdracht van de VBNE georganiseerd door de Unie van Bosgroepen.

Veldwerkplaatsen

www.veldwerkplaatsen.nl
info@veldwerkplaatsen.nl
aanmelden@veldwerkplaatsen.nl